

Daarnaast verwierf het ook z'n plaats als solo-instrument.

In Nederland, waar het liberale jodendom zich pas vanaf 1930 heeft ontwikkeld, heeft de orgelcultuur nooit een hoge vlucht genomen, al worden er in liberale synagogen wel instrumenten gebruikt.

'Laat zich 't orgel overal'..., als fervent orgelliefhebber juich ik het toe zowel in kerk als synagoge.

En toch, tegen een goed geschoolde chasan kan voor de begeleiding van de gemeentezang geen orgel op, om het eens 'orthodox' te stellen.

Het orgel in de Spaanse synagoge te Praag

Yad Elie:

Een uitgestoken hand aan kinderen in nood

Wilma Wolswinkel

Al vele jaren ondersteunt de CGK diverse projecten in Israël en de Palestijnse gebieden. Hierin wordt samengewerkt met zowel Joodse als Arabische organisaties. Projecten die gericht zijn op verzoening hebben in het bijzonder onze aandacht. In dit artikel licht ik graag een van deze projecten uit: het voedselprogramma van Yad Elie op Joodse en Arabische scholen in Jeruzalem.

Sandwiches en schoolkeukens

Een op de vier kinderen in Jeruzalem heeft te maken met voedselonzeker-

heid. Dit betekent dat zij zonder ontbijt en/of lunch naar school komen. Met een knorrende maag kun je je natuurlijk

Wilma Wolswinkel

Juist nu wil
Yad Elie
zich blijven
inzetten
voor ver-
zoening,
bijvoor-
beeld door
contacten
aan te gaan
met nieuwe
Arabische
scholen

moelijk concentreren in de klas. Dit heeft weer gevolgen voor de schoolprestaties van deze kinderen. Yad Elie helpt in totaal 12 Joodse en Arabische scholen om een eigen voedselprogramma op te zetten voor de armste kinderen van hun school. Zo'n 500 kinderen worden hierdoor jaarlijks ondersteund. Hoewel Yad Elie een Joodse organisatie is, was het voor de vrijwilligers een logische stap om het werk uit te breiden naar de Arabische wijken van de stad. Ook hier zijn immers kinderen in nood, die geholpen moeten worden.

De scholen bepalen zelf hoe ze het programma willen vormgeven. In veel gevallen wordt samengewerkt met de Israëliische voedselbank, die de ingrediënten voor de lunches levert. In een aantal scholen zijn er eigen schoolkeukens opgezet. Hier leren de kinderen hoe ze met een klein budget toch een verantwoorde en gezonde maaltijd kunnen klaarmaken. Het afgelopen jaar werd er een gezamenlijke keuken voor twee scholen gebouwd in de wijk Katomoniem, een achterstandsbuurt in Jeruzalem waar veel Russische en Ethiopische Joden wonen. Deze doet tevens dienst als gaarkeuken voor arme gezinnen en ouderen uit de wijk.

Verzoening

Door de gebeurtenissen van afgelopen zomer, zijn de verhoudingen tussen Joden en Arabieren nog meer onder druk komen te staan. De mensen blijven in hun eigen wijken en samenwerking tussen de bevolkingsgroepen is tot een minimum beperkt. Juist nu wil Yad Elie zich blijven inzetten voor verzoening, bijvoorbeeld door contacten aan te gaan met nieuwe Arabische scholen.

De Uum Lisan school in de gelijknamige Arabische wijk in Zuidoost-Jeruzalem is hiervan een voorbeeld. De meeste leerlingen komen uit grote gezinnen die amper de eindjes aan

elkaar kunnen knopen. Er zijn twee speciale klassen voor dove kinderen. Doofheid komt veel voor in dit gedeelte van de stad vanwege de traditie om te trouwen binnen de eigen familie. De meeste inwoners zijn afstammelingen van bedoeïenen en loyaal aan hun eigen gebruiken. Ze staan erom bekend behoorlijk wantrouwig te zijn tegenover buitenstaanders.

Buschauffeur

Via een lokale buschauffeur hoorde Yad Elie over de nood van veel kinderen op deze school. De buschauffeur regelde een afspraak met de directrice. De directrice was geïnteresseerd in samenwerking met Yad Elie, maar ook huiverig de ouders in te lichten over steun van een Joodse organisatie. De vice-directeur weigerde überhaupt in gesprek te gaan met de medewerker van Yad Elie.

Uiteindelijk was het de buschauffeur met zijn vader, een gepensioneerde leraar, die de schoolleiding ervan overtuigde in het belang van de kinderen te handelen. Hieruit ontstond het afgelopen jaar een vruchtbare samenwerking. De coördinator van Yad Elie bezoekt nu regelmatig de school en helpt mee met de bereiding van de sandwiches. Ze begroet de leerlingen met een luid en duidelijk 'Shalom'. De kilte van het begin is verdwenen. De gepensioneerde vader van de buschauffeur is nu als vrijwilliger betrokken bij het programma. Via hem zijn er inmiddels ook contacten met scholen in de Arabische wijk van de Oude Stad.

Wilt u meer horen over het werk van Yad Elie, zoals het schooltuintjesproject en de computeropleiding voor risicjongeren? Of bent u benieuwd naar de andere organisaties die de CGK ondersteunt? Nodig dan de diaconaal consulent van het CIS, Wilma Wolswinkel, uit voor een presentatie of informatieavond bij u in de gemeente (wilma@centrumvoorisraelstudies.nl).